

Dorovský, Ivan

K dílu Giorgia Nurigianiho

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. D, Řada literárněvědná. 1968, vol. 17, iss. D15, pp. 222-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/108113>

Access Date: 18. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

nehledě na nepřetržitou spojitost se životní zkušeností, formoval se Gorkij typologicky v prvním období v souladu s literárním vývojem jako novoromantik. (Poté tihla jeho tvorba k sociálně-analytickému typu a již před Říjnem k typu sociálně-syntetickému.) Próza M. Gorkého téměř nezná neutrálních poloh, zejména v prvním období. Rada momentů má však u spisovatele (např. „nietzscheovské“ motivy) jiné kontextuální začlenění a vyznění než u novoromantiků. A. Václavíkovi podařilo se vyhmátnout spojitost tvaru Babelovy novely s novelou světovou a tradicemi ruské novelistické klasiky.

Konference přinesla nejen výsledky v nových pohledech překonavajících zastaralé konstrukce, nýbrž i podněty, které svědčí o živém vnitřním vývoji české rusistiky.

Jaroslav Burlan

K DÍLU GIORGIA NURIGIANIHO

Dnes již 75letý profesor Giorgio Nurigiani, ač původem Ital, žijící v Římě, patří stejně kulturním dějinám italským jako bulharským. Celých třicet let působil v Bulharsku jako profesor italštiny. Jeho zájem však přerostl učitelské povolání a rozšířil se na literaturu, dějiny i politiku. Jeho rozsáhlé literární dílo (kromě dramát), čítá několik set titulů knih, studií, článků, slovníků a učebnic, více než půldruha tisíce recenzí, uveřejňovaných v italském, ruském, rumunském, řeckém, bulharském, ba i českém tisku a zasahuje do mnoha vědních oborů — do dějin italské, bulharské, ruské a jiných evropských literatur, jazykovědy, filosofie (např. psal o Croceově filosofii), historie balkánských národů, politiky i divadla. Člověk mnohostranných zájmů a ohromné invence, který hlavně v meziválečném období vykonal mnoho pro poznání bulharské literatury v Itálii a naopak.

Nurigiani vydal před třemi lety (1965) v Římě první svazek medailónků, portrétů a vzpomínek na osobnosti, které sám osobně poznal. Zahrnul do něho vyprávění o 19 svých přátelích. Píše v něm o papeži Janu XXIII., o B. Croceovi, M. Gorkém, E. M. Remarqueovi, Ivanu Vazovovi, St. Zweigovi, o sovětském diplomatu F. F. Raskolnikovovi, který v roce 1938 otevřeně protestoval proti represáliím v SSSR, a o mnoha jiných.

Druhý svazek vyšel o rok později (1966) a najdeme v něm 23 jména evropské kultury a politiky, mezi nimi např. vzpomínky na Němroviče-Dančenko, povídání o zakladateli italského futurismu F. T. Marinetti, Ivanu Michailovovi i Paulu Valérym, Luigiho Salviniho a mnoha dalších, většinou italských kulturních osobnostech.

Třetí svazek (*Visti e conosciuti*), který vyšel r. 1967 (vydavatelství Idea, Řím), obsahuje portréty a medailónky bulharských, italských, ruských a makedonských literárních, uměleckých a jiných tvůrců. Najdeme tu i velmi pěknou životopisnou črtu o českém profesoru Josefu Pátovi, unučení z války fašisty. Není vyloučeno, že vzájemná korespondence těchto dvou dlouholetých a blízkých přátel by mohla leccos říci o posledních měsících života českého vlastence.

Z bulharských literárních pracovníků čteme tu výstižný medailónek o Elisavetě Bagranovové, doprovázený ukázkami z její básnické tvorby. S velkým uznáním píše Nurigiani o světově proslulém operním pěvci Borisu Christovovi, o básníku Kirilu Christovovi (žil dlouho také v Praze), o Michailu Kremenovi, sochaři Asenu Pejkovovi, obšírně píše Nurigiani o osobnosti a díle Penča Slavejkova a Konstantina Veličkova — (zvláště upozorňuje na jeho vztah k Dantovi).

Italské veřejnosti tu Nurigiani poprvé představil i dva makedonské tvůrce — významného kritika Dimitra Mitreva a básníka Ante Popovského (v r. 1966 vydal Nurigiani knihu o dějinách a kultuře Makedonie *La Macedonia ieri e oggi* a v roce 1967 první italsko-makedonský slovník).

Osobnosti, o nichž Nurigiani píše, jsou seřazeny abecedně a u každé z nich je fotografie. Vzpomínky Nurigianiho jsou cenné jako materiál k ucelenějšímu poznání díla a tvůrců mnoha evropských zemí, s nimiž přišel autor do styku.

Ivan Dorovský